

LEKCJA 3

Temat: Zasady bezpiecznego zachowania w szkole. Znaki bezpieczeństwa

W zakładach pracy, fabrykach istnieją przepisy mówiące o tym, jak należy unikać wypadków podczas pracy. Taki zbiór zasad nazywa się przepisami o bezpieczeństwie i higienie pracy, w skrócie bhp. Również w szkole, podczas zajęć, przerw, a szczególnie w pracowniach takich jak: techniczna, informatyczna, przyrodnicza obowiązują zasady, których należy przestrzegać, aby uniknąć wypadków i innych niebezpiecznych sytuacji.

Formy realizacji:

- lekcja do dyspozycji wychowawcy,
- technika.

Cele ogólne:

- wdrożenie do przestrzegania zasad bezpieczeństwa i higieny pracy,
- zapoznanie z podstawowymi znakami bhp i ich utrwalenie.

Cele szczegółowe:

Uczeń potrafi:

- potrafi wymienić zasady bezpieczeństwa i higieny pracy w szkole,
- potrafi określić rodzaje znaków bhp,
- potrafi określić znaczenie kolorów i kształtów znaków bhp,
- umie wskazać znaki bhp, jakie spotyka na terenie szkoły.

Metody nauczania:

- pogadanka.

Pomoce dydaktyczne:

- slajdy nr 3 - 6,
- materiał pomocniczy dla ucznia (wzory znaków bhp do pokolorowania),
- pisaki lub kredki,
- kolorowe paski papieru (po dwa dla każdej pary uczniów).

Formy pracy:

- prezentacja slajdów,
- praca w parach,
- praca indywidualna.

Proponowane zajęcia mają na celu wdrożenie uczniów do przestrzegania zasad bezpieczeństwa i higieny pracy w szkole oraz zapoznanie z podstawowymi znakami bhp i ich utrwalenie. Ważnym elementem zajęć są ćwiczenia umożliwiające uczniom odwołanie się do własnych doświadczeń i nabytej wcześniej wiedzy.

PLAN ZAJĘĆ:

1. **Rozmowa wprowadzająca:** nauczyciel rozpoczynając zajęcia nawiązuje do tego, że w zakładach pracy, fabrykach istnieją przepisy mówiące o tym, jak należy unikać wypadków podczas pracy. Taki zbiór zasad nazywa się przepisami o bezpieczeństwie i higienie pracy, w skrócie bhp. Również w szkole, podczas zajęć, przerw a szczególnie w pracowniach takich jak: techniczna, informatyczna, przyrodnicza obowiązują zasady, których należy przestrzegać, aby uniknąć wypadków, które często mogą się kończyć bardzo złymi konsekwencjami, np. utratą zdrowia, kalectwem lub nawet śmiercią.
2. **Ćwiczenie w parach:** uczniowie zastanawiają się, jak powinni się zachowywać, aby uniknąć wypadku w szkole. W parach ustalają po dwie zasady, każdą zapisują na oddzielnym pasku papieru. Po zakończeniu pracy trwającej około 5-10 minut uczniowie, w tzw. rundce, przekazują nauczycielowi ustaloną przez siebie jedną zasadę, głośno ją odczytując. Nauczyciel zawiesza propozycje par na tablicy. Kolejna para podaje tylko taką zasadę, która jeszcze nie wystąpiła. W ten sposób powstaje zbiór zasad bezpiecznego zachowania obowiązujący w klasie.
3. Nauczyciel porównuje ustalone przez uczniów zasady bezpieczeństwa z zasadami obowiązującymi w szkole, zaprezentowanymi na *slajdzie nr 3* wskazując na podobieństwa i różnice. Uwrażliwia uczniów, szczególnie na te zasady, których nie wymienili sami uczniowie.
4. Ważnym elementem przestrzegania zasad i przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy jest umiejętność czytania i rozumienia znaków bhp. Nauczyciel prezentuje znaczenie kolorów i kształtów znaków (tabela w materiale pomocniczym dla ucznia) oraz prezentuje slajdy nr 4, 5 i 6.
5. **Ćwiczenie indywidualne uczniów** (przewidywany czas 5 minut): Każdy uczeń otrzymuje arkusz ćwiczeniowy znajdujący się w materiale pomocniczym dla ucznia. Jego zadaniem będzie pomalowanie odpowiednimi kolorami przedstawionych na arkuszu ćwiczeniowym znaków bhp. Uwaga: na lekcji każdy uczeń koloruje trzy znaki z jednej, wybranej przez siebie kategorii znaków bhp:
 - zakazu - np. zakaz palenia tytoniu, zakaz gaszenia wodą, zakaz używania otwartego ognia i zakaz palenia,
 - nakazu - np. nakaz stosowania ochrony oczu, nakaz stosowania ochrony głowy, nakaz stosowania ochrony słuchu,
 - ostrzegawcze - np. niebezpieczeństwo pożaru, niebezpieczeństwo wybuchu, niebezpieczeństwo porażenia prądem,
 - informacyjne - np. pierwsza pomoc medyczna, kierunek drogi ewakuacyjnej, drzwi ewakuacyjne,
 - ochrony przeciwpożarowej - np. przycisk pożarowy uruchamiany ręcznie lub ręczne sterowanie urządzeń gaśniczych, alarmowy sygnalizator akustyczny, hydrant wewnętrzny.
6. **Podsumowanie zajęć** (przewidywany czas 10 minut): wybrany uczeń wskazuje miejsca występowania wybranych znaków bhp w szkole, inny przypomina zasady bezpieczeństwa i higieny pracy obowiązujące w szkole. Nauczyciel zwraca uwagę na konieczność doskonalenia umiejętności odczytywania znaków związanych z bhp i zaleca wykonanie zadania domowego: polegającego na pokolorowaniu przez uczniów wzorów znaków z całego arkusza ćwiczeniowego.

MATERIAŁY POMOCNICZE DLA UCZNIA - LEKCJA 3

Temat: Zasady bezpiecznego zachowania w szkole. Znaki bezpieczeństwa

W zakładach pracy, fabrykach istnieją przepisy mówiące o tym, jak należy unikać wypadków podczas pracy. Taki zbiór zasad nazywa się przepisami o bezpieczeństwie i higienie pracy, w skrócie bhp. Również w szkole, podczas zajęć, przerw, a szczególnie w pracowniach takich jak: techniczna, informatyczna, przyrodnicza obowiązują zasady, których należy przestrzegać, aby uniknąć wypadków i innych niebezpiecznych sytuacji.

Aby unikać wypadków w szkole, które często mogą się kończyć bardzo złymi konsekwencjami, np. utratą zdrowia, kalectwem lub nawet śmiercią, należy:

- stosować się do uwag i zaleceń nauczycieli!
- używać tylko sprawnych narzędzi, sprzętów i pomocy dydaktycznych!
- używać sprzętów, narzędzi i pomocy dydaktycznych zgodnie z ich przeznaczeniem!
- pracować zgodnie z planem!
- zachować spokój i rozwagę!

Ważnym elementem przestrzegania zasad i przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy jest umiejętność czytania i rozumienie znaków bhp, które dzieli się na następujące kategorie:

- zakazu - np. zakaz palenia tytoniu, zakaz gaszenia wodą, zakaz używania otwartego ognia i zakazu palenia,
- nakazu - np. nakaz stosowania ochrony oczu, nakaz stosowania ochrony głowy, nakaz stosowania ochrony słuchu,
- ostrzegawcze - np. niebezpieczeństwo pożaru, niebezpieczeństwo wybuchu, niebezpieczeństwo porażenia prądem,
- informacyjne - np. pierwsza pomoc medyczna, kierunek drogi ewakuacyjnej, drzwi ewakuacyjne,
- ochrony przeciwpożarowej - np. przycisk pożarowy uruchamiany ręcznie lub ręczne sterowanie urządzeń gaśniczych, alarmowy sygnalizator akustyczny, hydrant wewnętrzny.

Każda z wymienionych kategorii charakteryzuje się określonym kolorem i kształtem, których zapamiętanie powinno ułatwić i usprawnić zidentyfikowanie napotkanego w szkole i poza nią znaku. Poniższa tabela przedstawia znaczenie kolorów i kształtów znaków bhp:

KOLORY	KSZTAŁTY	ZNACZENIE OGÓLNE
Czerwona ramka Białe tło	Koło	Zakaz wykonywania określonej czynności
Czarna ramka Żółte tło	Trójkąt	Ostrzeżenie przed niebezpieczeństwem
Zielona ramka Białe tło	Kwadrat, prostokąt	Sprzęt pierwszej pomocy, ewakuacja
Niebieska ramka Białe tło	Prostokąt, koło	Informacja, nakaz

Uwaga! Znaki przeciwpożarowe są kwadratowe, mają **czerwone** ramki i białe tło

ARKUSZ ĆWICZENIOWY DLA UCZNIA

Pokoloruj zaprezentowane znaki bezpieczeństwa pisakami lub kredkami dostosowując odpowiedni kolor do rodzaju i kategorii znaku

ZNAKI ZAKAZU

zakaz używania
otwartego ognia
i zakaz palenia

zakaz gaszenia wodą

ZNAKI NAKAZU

nakaz stosowania
ochrony głowy

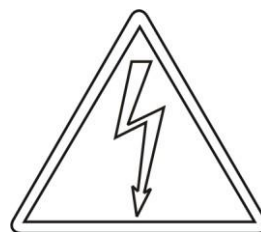

nakaz stosowania
ochrony oczu

ZNAKI OSTRZEGAWCZE

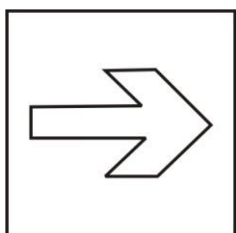

niebezpieczeństwo
wybuchu

niebezpieczeństwo
porażenia prądem

ZNAKI INFORMACYJNE

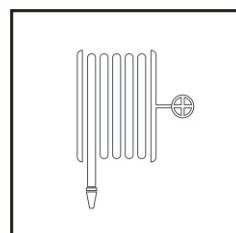

kierunek drogi ewakuacyjnej

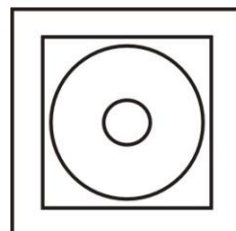

drzwi ewakuacyjne

ZNAKI OCHRONY PRZECIWPOŻAROWEJ

hydrant wewnętrzny

przycisk pożarowy uruchamiany
ręcznie lub ręczne sterowanie
urządzeń gaśniczych